

Poučení o právech a povinnostech účastníků řízení

výčet nejdůležitějších procesních práv a povinností podle zákona č. 500/2004 Sb. správní řád

Účastník řízení má zejména tato práva:

- § 14 Je oprávněn namítnout podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, neuplatnil-li tuto námitku bez zbytečného odkladu.
- § 33 Účastník si může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Plnou moc lze udělit i ústně do protokolu. V téže věci může mít účastník pouze jednoho zmocněnce.
- § 36 Účastníci jsou oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, mají právo vyjádřit v řízení své stanovisko a před vydáním rozhodnutí se vyjádřit k podkladům rozhodnutí.
- § 38 Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Mohou si činit výpisky a požádat správní orgán o pořízení kopii spisu nebo jeho části.
- § 41 Účastník řízení může požádat správní orgán o prominutí zmeškání úkonu (navrácení v předešlý stav).
- § 69 Správní orgán je povinen vydat na požádání účastníku řízení stejnopis rozhodnutí případně stejnopis výrokové části rozhodnutí.
- § 72 Rozhodnutí se účastníkům oznamuje doručením písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením. Účastník řízení se může vzdát práva na oznamování všech rozhodnutí vydaných v řízení, s výjimkou rozhodnutí, kterým se řízení končí a rozhodnutí, jímž se mu v průběhu řízení ukládá povinnost, a práva na vyrozumívání o usneseních poznamenaných do spisu.
- § 80 Účastník řízení může podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti v případě, že došlo k uplynutí lhůt pro vydání rozhodnutí.
- § 81 Účastník má právo proti rozhodnutí podat odvolání, pokud zákon nestanoví jinak.
- § 138 Účastník řízení může požádat správní orgán, aby zajistil důkaz, je-li důvodná obava, že jej později nebude možno provést, nebo jen s velkými obtížemi.
- § 140 Účastník řízení může požádat, aby správní orgán spojil různá řízení, pokud se týkají téhož předmětu řízení nebo spolu jinak věcně souvisejí nebo se týkají týchž účastníků, nebrání-li tomu povaha věci.
- § 148 Účastník řízení se může domáhat vydání mezitimního rozhodnutí nebo rozhodnutí v části věci v rámci ochrany před nečinností správního orgánu.

Účastník řízení má zejména tyto povinnosti:

- § 8** Dotčená osoba je povinna bezodkladně upozornit správní orgán na skutečnost, že u více správních orgánů probíhá současně více postupů souvisejících s týmiž právy a povinnostmi dotčené osoby.
- § 36** Účastník řízení nebo jeho zástupce je povinen předložit na výzvu oprávněné úřední osoby průkaz totožnosti.
- § 50** Účastníci řízení jsou povinni, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, poskytovat správnímu orgánu při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí veškerou potřebnou součinnost.
- § 52** Účastníci řízení jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Těmito návrhy není správní orgán vázán.
- § 54** Vlastník či ten, kdo má věc u sebe, je povinen ji předložit správnímu orgánu případně strpět ohledání věci na místě. Výjimku z této povinnosti upravuje zákon.
- § 59** Správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná. Předvolaný je povinen se včas dostavit na určené místo. Pokud tak ze závažných důvodů nemůže učinit, je povinen se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.
- § 60** Osoba, které bylo oznámeno rozhodnutí o zajištění věci, je povinna tuto věc správnímu orgánu vydat. Nesplní-li uloženou povinnost ve stanoveném termínu dobrovolně, může být předmětná věc správním orgánem odňata.
- § 62** Účastníci řízení, jakož i další osoby jsou v řízení povinny neztěžovat postup správního orgánu, chovat se tak, aby svým jednáním nerušili pořádek, dostavit se na předvolání (pokud se předem ze závažných důvodů neomluvili) a uposlechnout pokynů úřední osoby. V případě nesplnění těchto povinností jim může správní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 50.000,-Kč. Pořádkovou pokutu lze uložit i tomu, kdo učiní hrubě urážlivé podání.